

skildret af Kommissionen, og de Mænd, der er Genstand for den Sigtelse for Bestikkelse, som jeg her har citeret.

Men jeg gaar nu videre i Beretningen; jeg ser bort fra det, som jeg hidtil har talt om, og gaar til to nye Afsnit, og til dem, der siger: Lad os nu holde op, thi vi har nok at gøre med at tælle de døde og saabede, til dem vil jeg da sige: Ja, men for Øjeblikket ledes Landet af to døde Mænd. Jeg skal tillade mig at beskæftige mig med dem.

Det er nødvendigt at se et Øjeblik tilbage paa Tiden omkring Aarsskiftet 1915—16. Det er det Tidspunkt, da Skibsfarten pludselig blomstrer op med mægtige Indtægter paa Grund af de kolossale Fragtstigninger; det er det Tidspunkt, da derfor Fragtskatten bliver forelagt i Rigsdagen, og da der staar store Kampe om dens Form: fra Regeringens Side foreslaas en Fragtskat, hvis Formaal var automatisk at følge Fragtstigningen for derigennem at hindre selve den alt for mægtige Oppustning af Værdierne indenfor Skibsfarten, fra anden Side, indenfor Venstre, ønskede man i Stedet at tage Afgiften som en Skat af den Indtægt, Skibsfarten faktisk havde. Man har ofte sagt fra Venstres Side, at det vilde give det samme Beløb som Regeringens Forslag den Gang. Det vidner om, at der den Gang hos Venstre som ofte senere har været Mangel paa Forstaaelse af den økonomiske Politik's Grundbestræbelser. Thi det var ikke Beløbet, der her var det afgørende; Beløbet kunde ikke være det samme i det, Venstre foreslog, thi Maaden var forskellig, idet der tilsigtedes noget forskelligt, fra den ene Side at skaffe Penge ind til visse Formaal, fra den anden Side at skaffe disse Penge ind til Formaalene paa en saadan Maade, at Fragtstigningen ikke medførte de Ulykker, som den gjorde, og den uhyre Opskrining af Værdierne, der fandt Sted.

Den 1. Februar 1916 havde daværende Direktør i D. F. D. S. Cold som Formand for Dampskibsrederiforeningen Foretræde for Udvalget, og han holdt der en Tale, hvori han vendte sig imod alle de Afgiftsplaner, som var fremme, baade Regeringens og det af Venstre fremsatte Forslag, som han bekæmpede lige saa skarpt som Regeringens. Det var en meget bevægelig Tale, han holdt, bevæget over Skibsfartens Vanskeligheder, skildrende, hvor smaa Kaar den havde haft her i Landet, men nu var der endelig Mulighed for en stor Tid, og nu vilde man lægge den saadan i Baand, med Spørgsmaal om, om det overfor Aktio-

nærerne, som nu havde Grund til at haabe at de Penge, som var tjent ind, skulde anvendes til Konsolidering og Udvikling af Skibsflaaden, var forsvarligt at tage disse Penge fra dem og anvende dem paa dem og den Maade; han skildrede, hvorledes man gennem det, man tidligere havde taget, ligefrem havde taget et Skib fra D. F. D. S., og hvis det nu foreslaaede gennemførtes, vilde man tage to Skibe af Frederik VIII's Størrelse fra dem i Stedet for at give Selskabet Mulighed for Konsolidering og Udvikling, og han sluttede denne Tale med at sige: „Vi har derfor haft den Overbevisning, at der ved de Bestemmelser, der bliver truffet i dette Spørgsmaal, i Virkeligheden fældes Dom over dansk Skibsfart i Fremtiden, og derfor vil Udvalget blive en af de Instanser, der fælder denne Dom; vi har ikke kunnet paatage os Ansvaret for frivilligt at afsige en Dom, der efter vor Opfattelse vil blive fældende for dette Erhverv; skal den afsiges, maa Ansvaret lægges paa Regering og Rigsdag.“ Hele Talen var, som saadanne Taler altid er, et Forsøg paa at skræmme Rigsdagen bort fra det, den arbejdede med, skræmme den til ikke at træffe disse Foranstaltninger under Henvi- sning til — ja, der var mange Henvi- sninger i det hele taget, til Udlandet og alt saadant.

Naar man nu læser disse Ord igen kan man ikke undgaa at tænke paa, hvad der senere er foregaaet, ogsaa under den daværende Direktørs senere Ledelse, hvori man i Stedet for Konsolidering og Udvikling har sat Formuen til ved vanvittige Spillekøb om andre Skibe, hvorved, som Kommissionsberetningen siger, 24 Mill. Kr. for meget er betalt af D. F. D. S. for nogle Skibe, hvilket dannede Indledningen til den Nedgangsperiode, som Selskabet fik de sidste Aar. Men det er ikke blot dette jeg har villet pege paa. Jeg har ikke blot villet sammenligne denne Tale og disse Bestræbelser med det, der senere gik for sig, for at kunne sige: Ak, hvor lykkelig havde Skibsfarten ikke været stillet, hvis man havde faaet gennemført denne Afgift, og hvor lykkeligt havde Samfundet ikke været stillet, hvis man havde faaet gennemført en Afgift, som havde hindret Skibspapirerne i den vanvittige Stigning der er det egentlige Grundlag for hele den mægtige Spekulation og hele de mægtige Spekulationssammenbrud i Landmandsbanken, altsaa netop det, vi beskæftiger os med her! Men det er ikke blot for at sige dette, men ogsaa for a